

Maade, og overensstemmende dermed blev Jernbaneselskabet idømt Erstatning. Der er ikke noget som helst ekstraordinært ved denne Dom. Den anvender Loven ganske lige ud og paa en Maade, som man ubetinget maatte forudse, da Loven blev givet. Jeg har hørt sige, at det var en uhyre Overraskelse, at denne Dom faldt saaledes ud, og at den gik udenfor alle rimelige Forudsætninger og udenfor, hvad der kunde være den fornuftige Mening med Loven, men jeg tror, at det er ganske uberettiget, jeg tror, at denne Dom falder fuldstændig indenfor Rammerne og, hvad der for Resten følger af sig selv, i enhver Henseende ogsaa er fuldt forsvarelig og forenelig ikke blot med Lovens Ord, men ogsaa med dens Aand. Imidlertid har jo nu denne Dom fremkaldt en stærk Agitation fra Privatbanernes Side for at faa en Forandring i Loven af 1898, saaledes at det Ansvar, der paahviler Jernbanerne, skulde blive mindre. De ærede Medlemmer vil let forstaa, efter hvad jeg her har udviklet, at jeg ikke er enig i en saadan Opfattelse. Hvis man overhovedet vilde forandre Loven af 1898, er det min Mening, at man ikke skulde begrænse Ansaret, men udvide det, man skulde ligesom i de andre europæiske Lande, jeg har tilladt mig at nævne, paalægge Jernbanerne Ansvar, selv om de ikke var skyldige, og uden at man tillod Jernbanerne at frigøre sig ved at oplyse, at Skaden ikke kunde være afværget ved den Agtpaaagivenhed og Omhu, som Jernbanedriften krævede. Men andre ærede Medlemmer kan se anderledes paa den Sag, og for saa vidt som der altsaa er nogen, der mener, at det Ansvar, der paahviler Jernbanerne, er for strengt og bør lattes, saa er den Vej, man burde gaa, at lempe den Bevisbyrde, som paahviler Jernbanerne, eller vilde man gaa uhyre vidt: ogsaa at stryge de særlige Erstatningsregler og vende tilbage til de Erstatningsregler, som gælder i alle andre Tilfælde, hvor der ikke er Tale om særlig farlige Virksomheder, altsaa kræve retsstridigt, tilregneligt Forhold. Men derimod tror jeg, at det er aldeles utilladeligt at gaa den Vej, som Lovforslaget gaar, nemlig at lade Spørgsmaalet, om Jernbaneselskabet skal svare Erstatning eller ikke, være afhængigt af, om det har overholdt et Regulativ, som bliver udstedt af Ministeriet. Sagen er nemlig den, at Regulativer er lige saa lidt som alt andet Menneskeværk fuldkomne. Det vil meget let kunne ske, at der, naar man affatter et saadant Regulativ, vil være et og an-

det, som glider forbi, som man ikke faar med. Der vilde være Forsigtighedsforanstaltninger, som det kunde være naturligt og rimeligt at foreskrive, men som man har overset. — Dernæst, hyad der har større Betydning: Teknikken staar ikke stille, Teknikken udvikler sig stadig, og det kan derfor meget let tænkes, at Forholdet med Hensyn til Jernbanedriften udvikler sig saaledes, at der kommer noget nyt frem, som nødvendiggør andre Foranstaltninger end dem, man hidtil har anvendt. Det kan tænkes, at de Foranstaltninger fremtræder paa en saadan Maade, at man maa sige: Nu vil enhver fornuftig Mand foretage disse Foranstaltninger, da Teknikken er gaaet frem, og da man nu kan afværge Faren i den og den Grad ved at foretage denne Foranstaltning, som hidtil var ukendt, saa bør det ske. Men der vil altid gaa nogen Tid, inden man faar en Bestemmelse herom ind i Regulativet. Der er mange Myndigheder, der skal høres, inden det kan blive omredigeret. Først skal der naturligvis danne sig en Mening, om det er rigtigt og fornuftigt at foretage disse Foranstaltninger. Men naar denne Mening har dannet sig, skal den yderligere dokumenteres. Der skal skrives rundt omkring til forskellige Administrationer: Baneadministrationer, Maskinadministration, og hvad det nu kan være, og der vil gaa betydelig Tid dermed. I Løbet af den Tid kunde det tænkes, at der skete Brandskade ved Gnister fra Lokomotiver, som ikke var forsynede med saadanne Sikkerhedsforanstaltninger, som nu var opfundne, og som den nuværende Teknik krævede. Saa vilde man altsaa komme til, at der forelaa en Situation, hvor Jernbaneselskaberne, selv om man fulgte Lovens almindelige Regler og krævede Retsstridighed og Tilregnelighed, vilde blive ansvarlige. Det kunde bebrejdes Jernbaneselskaberne og deres Funktionærer efter de almindelige Regler, at de ikke endnu havde iværksat de og de Foranstaltninger. Men da det ikke endnu er lykkedes at faa disse Foranstaltninger ind i Regulativet, vilde Jernbaneselskaberne gaa fri. Der er ingen Tvivl om, at det vilde være ganske urimeligt. — Overhovedet tror jeg, man skal ikke betage Befolkningen den Beskyttelse, der ligger i, at det er Domstolene, som afgør, om Erstatningsbetingelserne er til Stede eller ikke. Saaledes er Forholdet nu, og saaledes bør det blive ved at være. Jeg finder det urigtigt at lade Domstolenes Afgørelse af, hvad der er rigtigt og fornuftigt,